

ÅRSMELDING 2009

Innkalling

Regnskap 2009

Budsjett 2010

Arbeidsplan 2010

www.sbn.no

Vi gir deg muligheten

Alle bedrifter har ulike behov, også innen landbruket. Vi kjenner bransjen og har gode lokalkunnskaper.

Detta gjør oss i stand til å finne gode løsninger for din bedrift.

Kom innom din lokalbank eller kontakt oss på telefon 02245.

Bank. Forsikring. Og deg.

SpareBank 1
NORD-NORGE

Utgiveradresse:
Landbruk Nord
P.b. 113
9059 Storsteinnes
post@landbruknord.no
Tlf.: 77 72 25 40

Redaktører:
Unni Furumo og Gunnlaug Røthe

Forsidebilde:
Olabil løp på Storsteinnes i forbindelse med landbruksdagene og landbruksmessa 2009
Foto: Unni Furumo
Baksidebilde:
Rosenrotfelt hos Olav Hansen i Balsfjord
Foto: Natalia Nemytova

Opplag:
850

Trykk:
Lyngsalpan Vekst AS

INNKALLING TIL ÅRSMØTE I LANDBRUK NORD

Herved innkalles det til årsmøte i Landbruk Nord

27. 4.2010 på Vollan Gjestestue, Nordkjosbotn kl. 1100

Møt du også, og kom med innspill på hva Landbruk Nord skal satse på.

Saker til behandling

1. Åpning
2. Godkjenning av innkalling
3. Valg av sekretær og to til å underskrive protokollen
4. Godkjenning av sakslista
5. Årsmelding 2009
6. Regnskap 2009 og revisjonsmelding
7. Arbeidsplan og budsjett 2010, til orientering
8. Valg
 - * Valg av leder for 1 år
 - * Valg av nestleder
 - * Valg av styremedlemmer for 2 år
 - * Valg av varamedlemmer til styret (nummerorden) for 1 år
 - * Valg av revisor
 - * Valg av medlem til valgkomiteen for 2010

Kaffe og noe til blir servert, etter årsmøte tar vi lunsj med varmmat.

Vel møtt!

Medlemmer som møter på årsmøtet deltar i trekning av en overraskelse

Styret

Innhold

Innkalling til årsmøtet	3
Styreleder har ordet	4
Årsmelding 2009.....	7
Landbruk Nord Eiendom AS	10
Regnskap 2009.....	20
Noter til regnskapet	23
Årsberetning 2009.....	27
Revisjonsberetning 2009.....	29
Budsjett 2010	31
Arbeidsplan 2010	33

Leder har ordet

2009 har vært et godt driftsår for Landbruk Nord (LN). Omsetningen har økt med 3,3 millioner til totalt kr. 34 millioner. Dette viser at LN er en viktig bedrift for landbruket.

Vi har snart lagt bak oss en særdeles krevende vinter med kulde, is, barmark og etter hvert mye snø i tillegg til vannproblemer for mange gårdsbruk. Til tross for dette viser værobservasjoner at vekstsesongen øker med ca 1 døgn i året. Dette gir både bedre muligheter og noen nye utfordringer. LN har derfor prioritert rådgiving på grovfôrproduksjon.

I 2009 etablerte LN byggeteknisk planlegging for landbruket i hele Nord-Norge. Det er ansatt fem ingeniører/sivilingeniører og ordrettilgangen er god. Disse har meget god kompetanse og har stort fokus på å levere etter bondens ønsker.

I år har LN investert i en ny klauvboks som er bedre tilrettelagt for både klauvskjærer og ku. Etterspørselen etter denne tjenesten er så stor at vi til tider har hatt to skjærere i arbeid

I 2009 kom det nye regler for beregning av arbeidsgiveravgift. Dette betyr at alle bønder i Nord-Troms og Finnmark som lønner gjennom LN slipper å betale arbeidsgiveravgift.

Personalet er den viktigste ressursen i LN og derfor har vi stort fokus på både opplæring og rekruttering. Ekstra gledelig er det at LN og fagsenteret har fått penger til opplæring av utenlandske avløsere. I framtiden er det et mål at alle som jobber gjennom LN skal ha et innføringskurs i avløseryrket.

Takk til alle ansatte og ikke minst dere andelseiere som bruker våre tjenester. Samhold gir styrke.

Vår store omsetning gjør at vi har ressurser til stadig å påta oss nye oppgaver til beste for den enkelte bonde.

Widar Skogan, styreleder

Velkommen til årsmøte i
Landbruk Nord!

Styrets aktivitet

I meldingsåret har styret arbeidet med flere større saker. Av disse nevnes bl.a:

Landbruk Nord Eiendom AS – er fast sak på styremøtene hvor man går gjennom status for eiendommen. I 2009 har det vært mye arbeid og store kostnader knyttet til oppgraderinger/oppussing i lokalitetene til bl.a politiet, tilrettelegging og oppgradering av kontorer til ny leietaker, avisa Nye Troms. Heisen er kontrollert og det er satt inn nødtelefon. Justeringer og årlig vedlikehold av ventilasjon og brann er utført.

Virksomhetsoverdragelse av byggeteknisk planlegging fra fylkesmannen i Troms og Nordland – Dette var en stor og arbeidskrevende prosess som vi har hatt et spesielt fokus på i år. Prosessen i disse to fylkene er nå ferdig. Fra FMLA Troms kom tre ansatte over og ble ansatt i Landbruk Nord fra 1.3.2009. Fra FMLA Nordland kom en ansatt over fra 1.4.2009 og er ansatt i Landbruk Nord. 1.oktober ansatte vi en sivilingeniør med kontorsted i Bodø. For Finnmark er prosessen ikke ferdig, men vi er i gang. Arbeidet fortsetter vi med i 2010.

Kufjøs hos Eilertsen i Kasfjord
Foto: Marit Gåre

Ny programvare på regnskap og lønn - Regnskapsprogrammet er Duett og lønnsprogrammet er Hult & Lillevik

Landbruksmessa – Denne ble gjennomført med rekordtall på billettsalg og antall utstillere. Nytt i 2009 var innføringen av landbruksdager som var et samarbeid med Fylkesmannen i Troms og ola-billøp i dagene før Landbruksmessa.

Oda S. Furumo på landbruksmessa med høyhopping. Kjempeartig!
Foto: Unni Furumo

Renteberegning – Innført fra 1.10.2009, dette betyr at om du har penger til gode hos Landbruk Nord får du godskrevet renteinntekter. Er du skyldig Landbruk Nord penger blir du belastet for renteutgifter.

Potetfelt 2009.
Foto: Kristin Sørensen

Balansegjødsling er god økonomi

www.yara.no

I Norge er Yara aktivt med i utviklingen av landbruket – og har vært det i over 100 år. Blant annet med Fullgjødse[®] som er skapt for å optimalisere norske avlinger. En suksessoppskrift som har gjort det til landets desidert viktigste gjødslingsprodukt.

Å gjødsle etter balanseprinsippet betyr å erstatte de næringsstoffene man fjerner med avlingen. Her kan Yara tilby et komplett sortiment tilpasset nye fosfornormer og norsk jordsmonn.

Med Yaras nye familie av globale produktnavn vil YaraMila[™] være Fullgjødse[®] i framtiden – suksessoppskriften er den samme.

ÅRSMELDING 2009

Styret

Etter årsmøtet i 2009 har styret hatt følgende sammensetning:

Styreleder

Widar Skogan, Meistervik
Driver med kjøttproduksjon på sau og melkeproduksjon på ku i Balsfjord kommune
Tlf.: 41 68 37 18
widskoga@online.no

Nestleder

Alf Arild Sandvoll, Karlstad
Driver med kjøttproduksjon og melkeproduksjon på ku i Målselv kommune
Tlf.: 95 80 02 35
aar-sand@online.no

Styremedlem

Hilde Nyland, Sjøvegan
Driver med melkeproduksjon på ku i Salangen kommune
Tlf.: 90 52 08 77
hilde.nyland@nordixnett.no

Styremedlem

Odd Erik Hansen, Storslett
Driver med melkeproduksjon på ku i Nordreisa kommune
Tlf.: 99 55 22 55
oeha@c2i.net

Styremedlem

Agnete Kristoffersen, Laksvatn
Driver med melkeproduksjon på ku og oppdrett av Islandshest i Balsfjord kommune
Tlf.: 99 70 13 44
agnete.kristoffersen@c2i.net

1. vara: Svanhild Sandnes, Balsfjord kommune— møter fast på alle styremøter
2. vara: Jan Arne Waltenberg, Lyngen kommune
3. vara: Terje Johansen, Dyrøy kommune

Verneombud er Oddvar Aamo, Salangen (Sørregionen)

KONTORANSATTE

	Daglig leder Kontorsted: Storsteinnes	<i>Unni Furumo</i> 100 % stilling		Avdelingsleder rekruttering/lønn Kontorsted: Storsteinnes	<i>Kirsti Skog</i> 100 % stilling
	Rådgiver Kontorsted: Storsteinnes	<i>Kristin Sørensen</i> 100 % stilling Permisjon fra stillingen i 2009		Avdelingsleder rådgiving Kontorsted: Storsteinnes	<i>Gunnlaug Røthe</i> 100 % stilling
	Sekretær Kontorsted: Storsteinnes	<i>Hilde Vågsbø</i> 80 % stilling		Rådgiver Kontorsted: Storsteinnes	<i>John Grønås</i> 20 % stilling
	Regnskapsfører Kontorsted: Storsteinnes	<i>Hilde Angell</i> 80 % stilling		Assistent Kontorsted: Storsteinnes	<i>Natalia Nemytova</i> 100 % stilling
	Rekrutteringskonsulent Kontorsted: Storsteinnes	<i>Geir Atle Larssen</i> 100 % stilling		Rådgiver Kontorsted: Sjøvegan	<i>Ragnvald Tollefsen</i> 100 % stilling
	Rådgiver Kontorsted: Storslett	<i>Ellen Reiersen</i> 70 % stilling		Sivilingeniør Kontorsted: Tromsø, Holt	<i>Svein Johnsen</i> 100 % stilling
	Sivilingeniør Kontorsted: Bodø	<i>Terese Willumstad</i> 100 % stilling		Ingeniør Kontorsted: Bodø	<i>Kjell Arne Skogheim</i> 100 % stilling
	Ingeniør Kontorsted: Tromsø, Holt	<i>Roger Østvik</i> 100 % stilling		Sivilingeniør Kontorsted: Storsteinnes	<i>Marit Gåre</i> 80 % stilling

Møteaktiviteter og representasjon

Byggeteknisk planlegging:

- Landssamling for byggeteknisk planlegging i Trondheim - januar. Unni deltok
- Flere informasjonsmøter med Fylkesmannen i Troms, Nordland og Finnmark

Andre møter:

- Fylkesmannen i Troms, møte ang. prosjektplaner for Landbruk Nord i 2009, gjennomgang hvor Unni, Gunnlaug og Svein Børre deltok.
- Senja vgs - prosjekt opplæringstiltak og utdanning for utenlandsk arbeidskraft, Unni deltok
- Møte med Arkhangelsk Landbruksskole på Finnsnes, drøfting og evaluering av vår samarbeidsavtale med studentutveksling. Unni deltok

Landbruksmessa og landbruksdagene i Balsfjord :

- Flere møter gjennom året angående planlegging og gjennomføring av landbruksmessa og landbruksdagene i Balsfjord. Unni, Kirsti, faglagene, Fylkesmannen, styreleder i LN og andre ansatte i LN har vært representert på alle møtene.
- Stand på Nordkjosbotn vgs, utdanningsmesse.
- Vi har representert på flere møter med kommuner, og andre instanser innen landbruket i løpet av året.
- Flere reportasjeoppslag i media, hvor vi har presentert hele vårt tjenestetilbud.

gjensidige.no

ØKT TRYGGHET OG GODE RABATTER

Vi trygger hverdagen for deg og dine, og gir deg gode rabatter når du samler forsikringene dine hos oss.

Kontakt oss på 03100, se gjensidige.no/landbruk eller kom innom vårt kontor.

LANDBRUK NORD EIENDOM AS

Landbruk Nord BA kjøpte Storsteinnes Utleiebygg AS på Storsteinnes 1.1.2006. Eiendommen ble faset ut fra Landbruk Nord samme dato og heter Landbruk Nord Eiendom AS.

Selskapet driver med utleievirksomhet, hovedsakelig til kontorlokaler. I samme bygg har Landbruk Nord sitt hovedkontor.

Av byggeprosjekter er det gjennomført justeringer og ombygging av politiets lokaler i 1. etg., slik at disse har fått en funksjonell bruk etter deres behov.

I 2. etg. er ca. 30 m² ombygd til møtelokaler, disse leies også ut på dagtid til andre aktører. Kaféen er lagt ned, denne holdt til i 1. etg., og disse lokalene på ca. 170m² står ledige. Det er et sterkt ønske om at det fortsatt skal være kafé-drift i disse lokalene. Det er flere aktuelle leietakere som har meldt sin interesse, men ingen avklaring pr. 31.12.09.

I tillegg står det fortsatt ca. 80m² ledige lokaler til leie fortrinnsvis for kontorlokaler, disse har stått ledige i ca. to år. Det var ingen etterspørsel på disse pr. 31.12.09.

Selskapet er satt opp som fast sak i styremøtene til Landbruk Nord. Styret gjennomgår status for eiendommen i hvert styremøte.

Husmøter

I året som har gått har vi hatt et husmøte. Da innkalles alle leietakere til felles møte hvor huseier orienterer om status på eiendommen, planer

om vedlikehold, ombygginger, brannvern, brannøvelser etc. Det har vært en organisert brannøvelse Dette fungerte veldig bra. Alle som befant seg i bygningen kom ut, og det ble holdt evaluering av øvelsen etterpå.

Resultatregnskap 2009

Kontoer/Noter	2009	2008
Driftsinnteker (1)	<u>1 390 812</u>	<u>1 529 834</u>
Sum driftsinntekter	<u>1 390 812</u>	<u>1 529 834</u>
Adm.kostnader (2)	(280 000)	(200 000)
Avskrivninger (3)	<u>(236 016)</u>	<u>(20 752)</u>
Sum drifts.kostn.	<u>(861 778)</u>	<u>(702 849)</u>
Driftsresultat	<u>529 034</u>	<u>826 986</u>
Renteinntekt	1 034	4 230
Sum finansinnt.	<u>1 043</u>	<u>4 230</u>
Rentekostnader	(755 466)	(748 949)
Sum rentekostn.	<u>(755 466)</u>	<u>(748 949)</u>
Netto finans	<u>(754 432)</u>	<u>(744 719)</u>
Ordinært res.før skatt	<u>(225 399)</u>	<u>82 267</u>
Skattekostn. på resultat (5)	62 883	(23 426)
Ordinært resultat	<u>(162 516)</u>	<u>58 841</u>
Årets resultat	<u>(162 516)</u>	<u>58 841</u>
Overføringer		
Annen egenkapital (6)	(162 516)	58 841
Sum	<u>(162 516)</u>	<u>58 841</u>

Balanse pr. 31.12.2009

Eiendeler	2009	2008
Anleggsmidler		
Utsatt skattefordel (5)	<u>11 077</u>	<u>0</u>
Sum eiendeler	<u>11 077</u>	<u>0</u>
Varige driftsmidler		
Tomter, bygninger (3&4)	11 607 000	11 377 000
Driftsløsøre inventar (3)	<u>57 000</u>	<u>0</u>
Sum varige driftsmidler	<u>11 664 000</u>	<u>11 377 000</u>
Sum anleggsmidler	<u>11 675 077</u>	<u>11 377 000</u>
Fordringer		
Kundefordringer	10	99 195
Andre fordringer	<u>32 000</u>	<u>103 594</u>
Sum fordringer	<u>32 010</u>	<u>202 790</u>
Bankinnskudd, kontanter	2 167	4 670
Sum bankinnskudd	<u>2 167</u>	<u>4 670</u>
Sum omløpsmidler	<u>34 177</u>	<u>207 459</u>
Sum eiendeler	<u>11 709 254</u>	<u>11 584 459</u>
Egenkapital og Gjeld	2009	2008
Innskutt egenkapital		
Aksjekapital (6)	<u>100 000</u>	<u>100 000</u>
Sum aksjekapital	<u>100 000</u>	<u>100 000</u>
Opptjent egenkapital		
Annen egenkapital (6)	24 313	186 829
Sum opptjent egenkapital	<u>24 313</u>	<u>186 829</u>
Sum egenkapital	<u>124 313</u>	<u>286 829</u>
Gjeld		
Utsatt skatt (5)	<u>0</u>	<u>51 806</u>
Sum avsetning forplikt.	<u>0</u>	<u>51 806</u>
Annen langsiktig gjeld		
Gjeld kredittinst. (4)	9 031 500	9 477 000
Langsiktig konserngj (4)	<u>2 492 217</u>	<u>1 377 864</u>
Sum langsiktig gjeld	<u>11 523 717</u>	<u>10 906 670</u>
Skyldig offentlige avgifter	11 223	0
Kortsiktig konserngj (4)	0	390 960
Annen korts.gjeld	50 000	0
Sum kortsiktig gjeld	<u>61 223</u>	<u>390 960</u>
Sum gjeld	<u>11 584 940</u>	<u>11 297 630</u>
Sum egenkapital og gjeld	<u>11 709 254</u>	<u>11 584 459</u>

Budsjett 2010

Leieinntekter	Kr. 1 300 000,00
A-konto fellesutgifter	Kr. 40 000,00
Fellesutgifter	<u>Kr. 29 000,00</u>
Sum inntekter	<u>Kr. 1 369 000,00</u>
Avskrivninger, bygning	Kr. 230 000,00
Renovasjon	Kr. 42 000,00
Strøm	Kr. 110 000,00
Div. kostnader	Kr. 12 000,00
Repr./vedlikehold	Kr. 33 000,00
Honorar, adm. kostn. LN	Kr. 260 000,00
Revisjonshonorar	Kr. 15 000,00
Kontorrekvisita	<u>Kr. 10 000,00</u>
Sum	<u>Kr. 712 000,00</u>
Reisekostnader	Kr. 10 000,00
Annonser	Kr. 7 000,00
Forsikring	Kr. 11 000,00
Eiendomsskatt	Kr. 39 000,00
Annen kostnad	<u>Kr. 20 000,00</u>
Sum	<u>Kr. 87 000,00</u>
Renteinntekt	Kr. 30 000,00
Renteutgift	<u>Kr. 600 000,00</u>
Sum	<u>Kr. 570 000,00</u>
Sum utgifter	<u>Kr. 1 369 00,00</u>

Arbeidsplan 2010

- Annonsering av ledige lokaler
- Gjennomgang av kontrakter til leietakere

Drift av Landbruk Nord

Ansettelse

Landbruk Nord bestreber seg på å ha ansatte som samlet har den kompetansen som til en hver tid er nødvendig og som etterspørres av medlemmer og kunder i Landbruk Nord. Det vektlegges høyt i Landbruk Nord at ansatte er oppdatert og oppgradert på kompetanse som er nødvendig i alle stillinger.

Nyansatt: Terese Willumsen er ansatt i planavdelingen ved vårt avdelingskontor i Bodø.

John Grønås er tilbake hos oss. Han startet 11.12.09. Er å treffe på hovedkontoret hver mandag.

Fagråd på grovfôr, grønnsaker, potet, bær
Vi har nå bak oss tre år der vi har testet ut et system med tjenester for de ulike fagområdene i form av pakkeløsninger: grovfôrråd, grønnsaksråd, potetråd, og bærråd. Tilbakemeldingen på dette er svært positivt fra medlemmene. Kostnaden for gjødslingsplan og uttak av jordprøver blant annet ligger prisen for de ulike fagpakkene.

Pløyedag på Stornes gård i Balsfjord
Foto: Natalia Nemytova

Medlemmer

I 2009 er det totalt 694 medlemmer/kunder som er aktive i Landbruk Nord. Det er 34 medlemmer som har sluttet av ulike grunner.

En stor andel av disse har gått over til annen virksomhet i sør-regionen. I løpet av 2009 har 20 nye medlemmer meldt seg inn.

Avløserne

Landbruk Nord har 617 ansatte avløser/vikarer og andre stillinger som lønnes fast og på og hel- og deltid gjennom året. Av disse har vi ca. 90 utenlandske arbeidstakere som fortrinnsvis kommer fra Russland, Litauen og Polen.

Det er god etterspørsel etter arbeidshjelp, og vi merker en økning på dette feltet, noe som er positivt. Tendensen ang. rekrutteringsarbeidet er i større grad enn tidligere år at vi er mer på banen med annonsering, gjennomgang av CVer, og bistår ang. ansettelser osv. Dette er økende, og en jobb som det settes pris på av våre medlemmer/kunder. Vi arbeider med å etablere flere avløseringer, hvor man har en fast ansatt avløser.

Avløser i arbeid. Foto: Tyrina Anastasia

Økonomi

Landbruk Nord har vært gjennom fire til dels krevende år. Det handler i stor utstrekning med å finne en god bedriftsprofil. Prøve ut rutiner i forhold til arbeidsoppgaver, prissetting av tjenester, rådgivning og planarbeid til medlemmer og andre kundegrupper i LN.

Årets underskudd er på kr. 165 099. Årsaken til dette er flere, men først og fremst store investeringer med å bygge opp en ny planavdeling med etablering av avdelingskontor i Bodø og Tromsø. I tillegg er pensjonsordningene en stor og uforutsigbar utgift som er vanskelig å stipulere.

Russiske studenter/praktikanter

Landbruk Nord hadde avtale med Arkhangelsk landbrukskole angående praktikantutveksling i 2009. Våre to siste studenter kom i desember 2009 og er plassert i Molvik i Kvæfjord og på Liland i Ofoten.

Vi har overtatt en student fra et annet sted i Norge. Denne er utplassert i Liland i Ofoten. Studentene kan være praktikanter i 1 – 2 år. Etter endt praksisperiode, får de muligheten til å søke på Høgskolen i Trøndelag. Dette er et 3-årig studie.

Ordningen med russiske studenter vil bli re-urdert når det gjelder 2010.

Praktikanter som skal til gårder for å være avløsere
Foto: Unni Furumo

Utenlandsk arbeidskraft

Pågangen fra utlandet var særlig stor da økonomikrisen slo til for fullt i Europa. Daglig mottok Landbruk Nord mellom 40 – 50 henvendelser i perioden fra mai til september 2009. Mange av disse var snekkere som hadde mistet sitt arbeid.

Landbruk Nord formidler utenlandsk arbeidskraft i den utstrekning det er mulig.

Ikke alle har like god praksis eller utdanning, men de lærer fort og gjør en god jobb for oss. Rekruttering av utenlandsk arbeidskraft er helt nødvendig. Vi har få norske søkere til ledige stillinger i landbruket.

I dag har vi ca. 80 utenlandske arbeidstakere på lønningslistene. De jobber på gårdsbruk i Nordland, Troms og Finnmark.

Vi arbeider i dag med en arbeidsinstruks for utenlandsk arbeidskraft. Denne instruksjonen skal alle utenlandske ansatte ha tilgang på. I tillegg lages det et eget opplæringsprogram.

Klauvskjæring

Hermod Soleng er klauvskjæringseksperter i Landbruk Nord. Hovedområdet er Dyrøy i sør til Ullsfjorden i nord. Landbruk Nord har fått ny dansk klauvboks som letter arbeidet til klauvskjærerene og vil være mer anvendelig for håndtering av dyrene.

Klauvskjæringen foregår i periodene: 1. april – 30. juni (til utslipp) og høstskjæringa i perioden 15. september til ut oktober (til innsett). I år har det vært klauvskjæring på 77 bruk og det er skjært klauver på 1.147 dyr.

Hermod og den nye klauvboksen
Foto: Dani Soleng

Bedreskapsavløsning ved sykdom hos bonden

Pr. utgangen av 2009, hadde vi arbeidsavtaler ang. beredskapsavløsning med 23 avløsere. Disse har ivare tatt beredskapsordningen i vår region.

Beredskapsavløsningen kan benyttes innenfor første 16 dagers perioden bonden er syk.

Landbruk Nord er i gang med å redigere arbeidsavtalene til alle ansatte for at flest mulig skal kunne være disponibel innenfor beredskapsordningen.

Vår filosofi er at "det er viktigst at bonden og dyrene får hjelp" hvis en situasjon skulle oppstå.

Rådgivingsavdelingen

Det er gjennomført kurs/møter, fagdager og markdager i 2009 der ulike temaer er tatt opp (tabell 1). Som vanlig har det vært høy aktivitet på gjødselplanlegging og jordprøver. Denne aktiviteten vil også ha høy prioritet framover. Det er laget noen planer for nydyrking og grøfting. Dette er også et område som vil kreve fokus i tida framover. Funksjonstesting av åkersprøyter er det flere som etterspør, og det ble testet noen åkersprøyter i 2009. Det har vært stor aktivitet for å produsere skriftlig materiale i 2009. Landbruk Nord har levert mange innspill til vekstnytt (Nationen), skrevet flere artikler i

Landbrukstidende og våronnavisa, der vi også hadde redaktøransvaret. Det er lagt ned en betydelig innsats i produksjon av skriftlig materiale, spesielt økologisk, til Grovforskolen som er et samarbeidsprosjekt med rådgivingsenhetene i Nordland som sentrale aktører. Innen økologisk landbruk er det opprettet rådgivingsavtaler, og dessuten gjennomført gratis førsteråds besøk (GFR) på 10 bruk.

For å øke egen kompetanse er det gjennomført interne kurs med artikkelsskriving, markedsplan og forsøksmetodikk som tema. Landbruk Nord har utdannet KSL-revisor og det er utført en rekke KSL-revisjoner i distriktet i 2009.

Tabell 1. Arrangementer 2009

Arrangement	Tema	Sted	Dato
Kurs	Autorisasjonskurs plantevern, nybegynnerkurs (17 delt.)	Balsfjord	23.-24.04 og 28.04
	Autorisasjonskurs plantevern, fornyingskurs (11 delt.)	Balsfjord	27.04
Markdager	Pløyedager, instruktør Kjell Mangerud	Nordreisa, Balsfjord	19.05 20.05
	Beitedager – innlegg ved LN og representanter fra Bioforsk og Skog og Landskap	Kåfjord, Nordreisa, Balsfjord	27.08 25.08
	Markdag/dyrkingsgruppe – grovfôr øko/konv	Nordreisa	03.07
	Hobbyforedling i potet, innlegg v/B. Glorvigen, NLR, K. Topp, Graminor	Målselv	20.08
	Jordbær – samarbeid m/Landbrukstjenesten Midtre Hålogaland	Harstad	06.08
Stand	Landbruksmessa	Balsfjord	27.-28.06
	Matfestival	Målselv	11.09
	Fårikålfestival	Dyrøy	26.09.
Informasjonsmøter	Landbruksmessa <ul style="list-style-type: none"> • Grovfôrøkonomi v/Sverre Heggset • Robuste planter for den nord-norske hage v/ Kristian Nyvoll, Botanisk Hage, Tromsø • Dyrking av jordbær v/Ragnvald Tollefsen, LN • Ville urter v/Tom Lien, urtedyrker 	Storsteinnes	27.06
	Grønnsakproduksjon i nord . Arr. Gartnerhallen, artnerhallen, Tromspotet i samarbeid med NLR i Troms	Olsborg	24.11.

Ellers kan det nevnes at det er gjennomført noen enkle økonomiske beregninger innen grovfôrproduksjonen. Oppdrag (FMLA Troms) som ikke er nevnt i tabellene er oppsummering/evaluering av handlingsplan potet 2005-2008. Rådgiverne i Landbruk Nord har stilt opp på en rekke arrangementer med innlegg (tab.2).

Representasjon

- Fagutvalget for potet og arktisk landbruk i LFR: Kristin Sørensen
- Kontaktperson for Veksttorget i Nationen: Gunnlaug Røthe.
- Sekretariat for Økologisk Ideforum Troms: Gunnlaug Røthe

Tabell 2. Arrangementer i 2009 med deltakelse av rådgivere med innlegg

Tittel	Arrangør, sted	Dato	Innlegg av
Møkk i eng	Produsentmøte Tine, Astafjord Produsentlag	31. mars	Ragnvald Tollefsen
Møkk i eng	Produsentmøte Tine, Bardu Produsentlag	14. april	Ragnvald Tollefsen
Beite og beiting	Tine, Bardu, Balsfjord og Nordreisa	6. mai 7. mai 8. mai	Ragnvald Tollefsen Gunnlaug Røthe Ellen Reiersen
Krossing	Landbrukskontoret i Nordreisa, Landbrukskafé	14.05	Gunnlaug Røthe
El-gjerding til småfe og storfe	Norsk Landbruksrådgiving, kursuke, Sarpsborg	12.11	Kristin Sørensen

NEW HOLLAND TRAKTOR

CASE IH TRAKTOR

NYHET! Case IH og New Holland traktor er nå hos Dagenborg Maskin AS.

Kontakt oss for en traktorprat og gode tilbud!

 DAGENBORG
 tlf 77 60 73 30 • www.dagenborg.no

Grønnfôr

- 40 Økonomi, bygg m/raigras**
 40 % Bygg Edel
 40 % Grønnfôret Bohatyr
 10 % Italiensk raigras Macho
 10 % Sommervikker Nitra

Korn og belgvekster utfyller hverandre godt som fôr. Blandingene bør høstes senest 2 uker etter at kornet skyter. Ert er en god forgrode og konkurrerer godt mot ugras. Italiensk bladrikt raigras gir vekst videre utover høsten.

- 41 Økonomi, bygg u/raigras**
 45 % Bygg Edel
 40 % Grønnfôret Bohatyr
 15 % Sommervikker Nitra

Bør brukes som dekkvekst i gjenlegg

- 42 Økonomibl. havre u/raigras**
 45 % Havre Belinda
 40 % Grønnfôret Bohatyr
 15 % Sommervikker Nitra

På oppfordring fra mange kunder har vi tatt med grønnfôrblending med havre. Havre har ikke snerp slik som bygg og tåler også jord med noe lavere pH enn bygg. Næringsverdien beholdes over et noe lengre tidsrom etter skyting.

Ensilering

FôrSil

Mausyrebasert ensileringsmiddel til direkte høstet gras og rundballer opptil 30 % tørrstoff, det totale maursyreinnholdet er ca 75 %. I tillegg inneholder FôrSil ca 5 % propionsyre, dette for å hindre mugg og gjærsopp-dannelse. Dosering 3-5 liter pr. tonn gras avhengig av tørrstoff- % i graset. Høyest dosering ved vått gras. FôrSil er klassifisert som irriterende.

1000 liter. Eks. mva **kr. 9.300**

FôrSil Plus

Mausyrebasert ensileringsmiddel til forterket gras og rundballer opptil 45 % tørrstoff, det totale maursyreinnholdet er ca 55 % I tillegg inneholder FôrSil Plus 5-20 % propionsyre samt benzosyre, dette er med å hindre mugg og gjærsoppdannelse. Med sitt høye innhold av propionsyre vil FôrSil Plus være effektiv mot varmgang. Dosering 3-5 liter pr. tonn gras. FôrSil Plus er klassifisert som irriterende.

1000 liter. Eks.mva **kr. 9.700**

GrasAAT®

Lacto, 25 liters kanne **kr. 265** eks. mva

Frøblandinger

- Nr. Sammensetning**
- 1** 70 % Timotei Noreng
 30 % Engsvingel Norild

En hardfôr blanding til silo og høy. Noreng er vår mest vintersterke timoteisort.

- 2** 60 % Timotei Noreng
 20 % Engsvingel Norild
 20 % Engrapp Monopoly

En hardfôr blanding egnet til både silo, beite og høy. Norild er vår mest vintersterke engsvingelsort.

- 3** 30 % Timotei Vega
 30 % Timotei Noreng
 20 % Engsvingel Norild
 15 % Engrapp Monopoly
 5 % Enghvein Leikvin

En svært anvendelig blanding for nordlige strøk. Innslag av engrapp og enghvein gjør den godt egnet til både beiting og silo. Enghvein er hardfôr og tåler godt hyppige høstinger og avbeiting. Når andre arter evt. går ut, vil enghvein ta over plassen.

- 4** 35 % Timotei Noreng
 35 % Timotei Vega
 20 % Engsvingel Norild
 10 % Rødkløver Reipo

En hardfôr blanding godt egnet til høy og silo. Vega timotei har også god vinterherdighet. Rødkløver tilfører kvalitet i form av protein og viktige mineraler.

- 5** 25 % Timotei Noreng
 25 % Timotei Vega
 15 % Engsvingel Norild
 15 % Engrapp Monopoly
 5 % Enghvein Leikvin
 5 % Rødsvingel Leik
 5 % Hvitkløver Norstar
 5 % Rødkløver Reipo

En meget anvendelig blanding for utsatte og nordlige strøk. Den er godt egnet til både silo og beite. En bred sammen-setning gjør den godt egnet ved ønske om langvarig eng. Rødsvingel er svært hardfôr og varig og greier seg også på tørrl. og skrinn jord. Kløver gir kvalitetsøkning i graset.

Kontakt Bødenes Innkjøpslag 77 72 25 50

Fiskå Mølle

Godt gjort er bedre enn godt sagt

www.fiska.no

Det er i 2009 gjennomført en rekke forsøk- og demofelt innen grovfôr, potet, bær og grønnsaker. Oversikt over forsøksaktiviteten er gitt i tabell 3.

Tabell 3. Forsøks- og demonstrasjonsfelt i 2009

Vekst	Forsøk-/demonstrasjon	Sted
Grovfôr	Rettleiingsprøving i fleirårig raigras, 2 felt	Bardu, Nordreisa
	Raudkløversortar saman med nordlege grassortar	Bardu
	Kvitkløversortar saman med nordlege grassortar	Nordreisa
	Testing prognoseverktøy/prognose-høsting	Tromsø (Malangen)
	Arter og sorter i nye og gamle frøblandinger, 3 felt	Nordreisa, Balsfjord, Ibestad
	Avlingsregistrering i eng - økologisk	Nordreisa
	Grønnfôr – helsæd - økologisk	Bardu
	Ulike ensileringsmidler til rundball	Lenvik
Sauегjødsel til eng, 2 felt	Skjervøy, Dyrøy	
Grønnsaker	Målselvnepe – gjødsling	Målselv
	Målselvnepe – plantet/sådd	Målselv
	Målselvnepe – duktyper	Målselv
	Demofelt med grønnsaker	Målselv
	Registreringer for VIPS i kålflue	Målselv
Potet	Gjødsling til Folva og van Gogh, 6 felt	Målselv, Lenvik
	Minipotet, 3 felt	Målselv (2), Lenvik
	Hobbyforedling i potet, 4 felt	Målselv
	Sortsfelt i potet, 2 felt	Målselv
	Verdiprøving, halvseine sorter, Bioforsk Øst Apelsvoll	Målselv
	Setteavstand i Folva og Van Gogh	Målselv
	Skurv i potet, Bioforsk, nasjonalt prosjekt	Målselv
	VIPS-tørråteregistreringer og varsling	Målselv
Bær	Jordbær - sortsfelt, 2 felt	Målselv, Salangen
	Jordbær - sortsfelt – nye sorter (plantet 2009)	Salangen
	Bringebær – sortsfelt - økologisk	Balsfjord
Urter	Rosenrot – felt m/lokalt plantemateriale	Balsfjord

Grønnsaker
Foto: Kristin Sørensen

Timoteifelt hos Ola Andreassen
Foto: Natalia Nemytova

Planleggingsavdelingen

I forbindelse med jordbruksoppkjøret 2008 ble partene enige om at ansvaret for de bygningstekniske planleggingstjenestene i landbruket skal overføres fra fylkesembetene til Norsk Landbruksrådgivning fra 1.1.2010. Teknisk planlegging ble faset ut fra fylkesmannsembetene i Troms og Nordland h.h.v. 01.03.09 og 01.04.09.

Landbruk Nord etablerte planleggingsavdelingen for å ivareta og videreutvikle det nye tjenestetilbudet. Samkjøring av rutiner, maler og arbeidsmåter er prioritert. Arbeid med forretningsplan er igangsatt og videreføres. Etter avklaringer med de tidligere forsøksringene i Finnmark startet Fylkesmannen i Finnmark en prosess for overføring av deres planleggingstjeneste til Landbruk Nord

Innen kjerneområdet prosjektering fordeler de 34 nye byggesakene seg slik etter sakstype: nybygg/tilbygg 22 saker, rehabilitering/omdisponering 10 saker og kombinasjoner av disse 2 saker.

Etter produksjon/bygningstype er fordelingen slik: ku 17 saker, kjøttfe 2 saker, geit 2, sau 10, tilleggsnæring 2 og bolig 1 sak. Det er utført flest forprosjekter, men ange saker er ført fram til detaljprosjekt. I tillegg til de 34 sakene er flere saker påbegynt av fylkesmannsembetene fulgt opp og avsluttet.

Tilbud om byggeledelse er etablert og tjenesten er gjennomført i en byggesak for å vinne erfaring. Tilbudet er godt mottatt.

Avdelingen er involvert i det nasjonale programmet Landbruksbygninger og kulturlandskap gjennom sekretariatsfunksjon for ei arbeidsgruppe og gjennom prosjektering på et av pilotanleggene.

Avdelingen har gitt intervjuer til fag- og lokalmedia, publisert på vår nettside og presentert tilbudet på ulike arrangementer. Til landbruksmessa bidrog avdelinga til

Tabell 4. Arrangementer med bidrag fra planleggingsavdelinga

<i>Arrangement</i>	<i>Ytelse</i>	<i>Tema</i>	<i>Sted</i>	<i>Arrangør</i>
Kursprosjektledelse	Foredrag/rollespill	Tilbudsinnhenting, kontrahering, forretningsplan	Gardermoen	NLR
Seminar-Landbruksbygg i Arktis	Foredrag og arrangementskomité	1) Planleggers erfaringer i LiA 2) framtidig planlegging	Alta	Prosjekt Landbruksbygg i Arktis
Seminar - teknisk planlegging	Foredrag	Erfaringer med virksomhetsoverdragelse	Stjørdal	NLR
Seminar- Nordisk byggkonferanse 2009	Foredrag	Talle av treflis	Skara, Sverige	Husholdningsselskapet, Sverige
Fagdag-landbruksmessa	Foredrag, opplegg og gjennomføring	Landbruksbygg	Storsteinnes	Landbruk Nord
Fagdager	Foredrag	1) Landbruk Nords planleggingstilbud. 2) Ulike planløsninger	Kjeldebotn og Sortland	Evenes kommune og Hålogaland landbrukstjeneste
Verksted	Foredrag/debatt	Landbruk Nords planleggingstilbud, koordinering med TINEs tjenester	Kjerringøy	TINE
Landbruksmessa		Presentasjon av Landbruk Nords tilbud	Storsteinnes	Landbruk Nord
Produsentlagsmøte	Foredrag	Byggeprosessen og ulike planløsninger	Dyrøy	Astafjord produsentlag,

utarbeiding av roll-ups, plakater og databaserte presentasjoner.

Avdelingskontoret i Bodø flyttet til nye lokaler i Bodø Fryseterminal og opprustet med noen nye møbler, 1 arbeidsstasjon, fargeskriver og tegningsplotter. Kontorene på Storsteinnes og i Tromsø er opprustet med 2 arbeidsstasjoner.

Avdelingens ansatte har tatt del i flere målrettede kompetansehevingstiltak. Det er i tillegg utarbeidet plan for tilpasset oppfølging av nyansatt. Planen gjennomføres suksessivt.

Representasjon

- Flisprosjektet Bioforsk (Marit)
- ”Tenkeloft” for teknisk planlegging (Svein)
- Arbeidsgruppe 1 i programmet landbruksbygninger og kulturlandskap (Svein)
- Arbeidsgruppe i KRD i f.m ny bygningslov (Svein)

Fjøsbygg i Signaldalen. Foto: Svein Johnsen

Tabell 5. Kompetansehevingstiltak i planleggingsavdelingen

Arrangement	Tema	Varighet/deltagelse	Sted	Arrangør
Kurs	Byggeledelse	1 dag (ingeniørene)	Trondheim	NTNU/TEKNA
Kurs	Prosjektledelse	2x2 dager (alle)	Gardermoen	NLR
Kurs	Byggebeskrivelse etter NS3420	1 dag (1 ingeniør)	Bodø	Norconsult
Seminar	Økofjøs	1 dag (1 planlegger)	Stjørdal	Økogudbrand
Seminar	Teknisk planlegging	2 dager (alle)	Stjørdal	NLR
Seminar	Nordisk byggkonferanse 2009	3 dager (alle)	Skara, Sverige	Husholdningsselskapet
Studietur	Bygg for kjøttproduksjon	2 dager (1 planlegger)	Østlandet	Nortura
Studietur	Bruk av tre i landbruksbygg	3 dager (1 ingeniør)	Sveits	Trefjøsprosjektet

Resultatregnskap 2009

	Note	2009	2008
Salgsinntekt		28 408 294	24 351 964
Annen driftsinntekt	1	4 995 662	5 002 074
Sum driftsinntekter		33 403 956	29 354 038
Endr. i beh. av varer under tilvirk. og ferdig tilvirk. varer			
Endr. i beh. av egentilvirkede anleggsmidler			
Varekostnad		(289 859)	(547 357)
Lønnskostnad	2	(30 838 824)	(27 616 035)
Avskrivning på varige driftsm. og immatr. eiendeler	3	(35 084)	(39 085)
Annen driftskostnad		(2 754 035)	(1 815 062)
Sum driftskostnader		(33 917 801)	(30 017 539)
Driftsresultat		(513 845)	(663 501)
Annen renteinntekt	5	301 758	322 046
Sum finansinntekter		301 758	322 046
Annen rentekostnad		(11 665)	(2 584)
Sum finanskostnader		(11 665)	(2 584)
Netto finans		(290 093)	319 462
Ordinært resultat før skattekostnad		(223 753)	(344 039)
Skattekostnad på ordinært resultat	4	58 564	88 590
Ordinært resultat		(165 099)	(255 449)
Årsresultat		(165 099)	(255 449)
Overføringer			
Annen egenkapital	8	(165 099)	(255 449)
Sum		(165 099)	(255 449)

Balanse pr. 31.12.2009

EIENDELER	Note	2009	2008
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler			
Utsatt skattefordel	4	140 773	78 031
Sum immaterielle eiendeler		140 773	78 031
Varige driftsmidler			
Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontormaskiner og lign.	3	174 000	106 557
Sum varige driftsmidler		174 000	106 557
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i datterselskap	5	110 000	110 000
Lån til datterselskap	5	2 492 217	1 568 824
Andre fordringer		76 350	10 000
Sum finansielle anleggsmidler		2 678 567	1 688 824
Sum anleggsmidler		2 993 340	1 873 412
Omløpsmidler			
Fordringer			
Kundefordringer	6	1 923 342	1 119 635
Andre fordringer		813 374	897 698
Konsernfordringer		0	200 000
Sum fordringer		2 736 716	2 217 333
Investeringer			
Bankinnskudd, kontanter og lignende	2 & 7	3 164 850	3 879 046
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende		3 164 850	3 879 046
Sum omløpsmidler		5 901 566	6 096 379
Sum eiendeler		8 894 907	7 969 791

Balanse pr. 31. desember 2009
LANDBRUK NORD

	Note	2009	2008
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Innskutt egenkapital			
Egne aksjer	8	476 250	469 750
Sum innskutt egenkapital		476 250	469 750
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	8	1 514 880	1 679 979
Sum opptjent egenkapital		1 514 880	1 679 979
Sum egenkapital	8	1 991 130	2 149 729
Gjeld			
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		0	15
Betalbar skatt	4	4 088	6 000
Skyldige offentlige avgifter		3 895 520	3 295 850
Annen kortsiktig gjeld		3 004 168	2 518 197
Sum kortsiktig gjeld		6 903 776	5 820 062
Sum gjeld		6 903 776	5 820 062
Sum egenkapital og gjeld		8 894 907	7 969 791

Storsteinnes, 12. mars 2010

31. desember 2009

 Alf Arild Sandvoll styrets nestleder	 Widar Skogen styrets leder	 Agnete Kristoffersen styremedlem
 Svanhild Sandnes varamedlem	 Unni Furumo Daglig leder	 Odd-Erik Hansen styremedlem

Landbruk Nord BA

Noter 2009

Regnskapsprinsipper:

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk. Selskapet har videre fulgt relevante bestemmelser i Norsk Regnskaps Standard utarbeidet av Norsk Regnskaps Stiftelse.

De regnskapsprinsipper som er gjengitt i regnskapslovens kapittel 4 om grunnleggende prinsipper og god regnskapsskikk og kapittel 5 om vurderingsregler er ikke gjengitt i denne innledende noten om regnskapsprinsipper dersom det ikke foreligger forhold ved regnskapsposten eller prinsippene og vurderingsreglene som fordrer en presisering (valgadgang mv).

Unntaksreglene i regnskapsloven for små foretak er anvendt der annet ikke er angitt spesielt.

Salgsinntekter

Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet. Tjenester inntektsføres i takt med utførelsen. Andelen av salgsinntekter som knytter seg til fremtidige serviceytelser balanseføres som uopptjent inntekt ved salget, og inntektsføres deretter i takt med levering av ytelsene.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til gjenvinnbart beløp dersom dette er lavere enn balanseført verdi. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og verdi i bruk. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets forventede levetid. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Dersom gjenvinnbart beløp av driftsmiddelet er lavere enn balanseført verdi foretas nedskrivning til gjenvinnbart beløp.

Aksjer i datterselskap

Datterselskapet vurderes etter kostmetoden i selskapsregnskapet. Investeringen er vurdert til anskaffelseskost for aksjene. Det vil bli foretatt nedskrivning til virkelig verdi hvis verdifall skyldes årsaker som ikke kan antas å være forbigående og det må anses nødvendig etter god regnskapsskikk. Nedskrivninger er reversert når grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede.

Utbytte og andre utdelinger er inntektsført samme år som det er avsatt i datterselskapet. Overstiger utbytte andel av tilbakeholdt resultat etter kjøpet, representerer den overskytende del tilbakebetaling av investert kapital, og utdelingene er fratrukket investeringens verdi i balansen. Laget har ikke mottatt utbytte fra datterselskapet i året som har gått.

Pensjonsordninger

Selskapet har en pensjonsavtale gjennom et forsikringsselskap en gjennom selskapets organisasjon. Pensjonsordningene er tilskuddsbaserte ordninger. Årets betalte premie er bokført i resultatregnskapet.

Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter periodens betalbare skatt som blir utlignet og forfaller til betaling i neste regnskapsår i tillegg til endring i utsatt skatt. Utsatt skatt er beregnet med skattesatsen ved utgangen av regnskapsåret (28%) på grunnlag av skattereduserende og skatteøkende midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier. I beregningen er det også medtatt ligningsmessig framførbart underskudd ved regnskapsårets utgang.

Landbruk Nord BA

Noter 2009

Note 1 - Annen driftsinntekt

Laget har mottatt offentlig tilskudd med kr 4 306 961. Selskapets drift og tjenestetilbud er helt avhengig av offentlige tilskudd og tilskuddene er derfor inntektsført som ordinære inntekter.

Note 2 – Lønnskostnader og andre ytelser

Selskapet har hatt 101 årsverk i regnskapsåret.

Spesifikasjon av lønnskostnader:	2009	2008
Lønn	28 689 171	24 981 744
Arbeidsgiveravgift	1 519 032	1 292 725
Pensjonskostnader	1 048 093	1 234 229
Andre Lønnsrelaterte ytelser og offentlige refusjoner	-417 472	107 337
Totalt	30 838 824	27 616 035
Antall ansatte	617	650
Årsverk	110,49	96

Lønn til daglig leder utgjorde kr 482 936, pensjonskostnader kr 4 824 og andre ytelser kr 14 327

Selskapet har ikke ytet godtgjørelse til selskapets styre

Selskapet har tegnet pensjonsforsikring for ansatte i henhold til loven om obligatorisk tjenestepensjon. Ordningen er innskuddsbasert. Selskapets bokførte pensjonskostnader tilsvarer betalt premie.

Selskapet har ytet godtgjørelse til revisor med følgende beløp eks mva:

Revisjon kr 75 000, andre tjenester kr 13 700, totalt kr 88 700.

Note 3 - Avskrivning på varige driftsmidler

Spesifikasjon av lønnskostnader:

	Datautstyr	Inventar	Varebil	Totalt
Anskaffelseskost 01.01	127 969	31 078	20 235	179 282
Tilgang/avgang til kostpris	0	102 527	0	102 527
Anskaffelseskost 31.12	127 969	133 605	20 235	281 809
Akkumulerte avskrivning 01.01	37 517	14 973	20 235	72 725
Årets avskrivninger	15 452	19 632	0	35 084
Akkumulerte avskrivninger 31.12	52 969	34 605	20 235	107 809
Bokført verdi 31.12	75 000	99 000	0	174 000
Avskrivningsmetode	linært 5 år	linært 5 år	ferdig avskrevet	

Landbruk Nord BA

Noter 2009

Note 4 - Skattekostnad på ordinært resultat

Årets skattekostnad fremkommer slik:	2009	2008
Formuesskatt	4 088	6 000
Endring i utsatt skatt	-62 743	-78 030
Tiltakspakke	0	-16 559
Skattekostnad	<u>-58 655</u>	<u>-88 589</u>
 Betalbar skatt i årets skattekostnad fremkommer slik:		
Resultat før skattekostnad	-223 753	-344 039
Permanente forskjeller	-328	37 653
Skattepakke	0	59 141
Endring i fremførbart underskudd	247 510	246 193
Endring midlertidige forskjeller	-23 429	1 052
Årets skattegrunnlag	<u>0</u>	<u>0</u>
Nominell skattesats	<u>28 %</u>	<u>28 %</u>
Betalbar skatt	<u>-</u>	<u>-</u>
 Spesifikasjon av grunnlag for utsatt skatt:		
Anleggsmidler	22 377	-1 052
Fremførbart underskudd	-525 137	-277 628
Grunnlag for beregning av utsatt skatt	<u>-502 760</u>	<u>-278 680</u>
Nominell skattesats	<u>28 %</u>	<u>28 %</u>
Utsatt skatte (+) Utsatt skattefordel (-)	<u>-140 773</u>	<u>-78 030</u>

Note 5 – Investering i og lån til datterselskap

Selskapet kommer inn under reglene om små selskaper, definert i regnskapslovens §1-6, og har med hjemmel i regnskapslovens §3-2, 3. ledd unnlatt å utarbeide konsernregnskap.

Datterselskapet er balanseført iht. kostmetoden.

Selskapet har følgende datterselskaper:

Datterselskap:	Eier- andel %	Stemme- andel %	Årsresultat	Balanseført EK 31.12.
Landbruk Nord Eiendom AS 100%	100%	100%	(162 516)	124 313

Konsernfordringer og -gjeld:

Gruppe i balansen:	Pr 31.12.	Pr 01.01.
Langsiktige fordringer	2 492 217	1 568 824
Kortsiktige fordringer	0	200 000
Totale fordringer på datterselskapet	<u>2 492 217</u>	<u>1 768 824</u>

Laget har stilt sikkerhet ovenfor Sparebank 1 Nord med kr 1 500 000 med pant i debitormassen for langsiktig gjeld i datterselskapet i forbindelse med kjøp av bygget i 2006. Eiendommen er overført formelt i 2007, men overføringen er ikke tinglyst.

Avdragsplan og rente beregning vil bli foretatt når styret ser at datterselskapet kan bære likviditeten.

Landbruk Nord BA Noter 2009

Note 6 – Kundefordringer og andre kortsiktige fordringer

Selskapets fordringer er vurdert til pålydende. Det er ingen av fordringene som er balanseført som kortsiktige som har forfallstid lengre enn 1 år etter regnskapsårets slutt.

Note 7 - Bankinnskudd, kontanter o.l.

Skattetrekkinnskudd utgjør pr 31.12. i år kr 1 577 610.

Note 8 - Annen egenkapital

	Selskaps kapital	Annen egenkapital	Totalt
Egenkapital 01.01	469 750	1 679 979	2 149 729
Nye medlemmer	6 500	0	6 500
Andre transaksjoner		0	0
Årets resultat	0	-165 099	-165 099
Egenkapital 31.12	476 250	1 514 880	1 991 130

Årsberetningen 2009 for Landbruk Nord BA

Virksomhetens art:

Bedriften driver virksomhet på følgende steder: Rekruttering av arbeidskraft, tjeneste- og veiledningstilbud innenfor jord og plantekultur, samt forsøksarbeid, velferdsordningene, byggeteknisk planlegging på Storsteinnes, samt avdelingskontor på Sjøvegan, Storslett, Tromsø og Bodø.

Fortsatt drift:

I samsvar med regnskapsloven § 3-3a bekreftes det at forutsetningene om fortsatt drift er tilstede. Til grunn for antagelsen ligger resultatprognoser for år 2010 og positive utvikling de senere årene. Bedriften er iht styrets oppfatning, i en sunn økonomisk og finansiell stilling.

Redegjørelse for årsregnskapet

Omsetningen i selskapet økte fra kr. 29,35 mill i 2008 til kr. 33,18 mill i 2009. Økningen skyldes økt salg av lønns- og rekrutteringstjenester i løpet av 2009 samt opprettelsen av nye tjenester.

Årsresultatet ble i 2009 et underskudd på kr 165 099, mot et underskudd i 2008 på kr 255 449. Bedriftens ledelse har etter gjennomførte fusjoner og overtagelse av nye tjenesteområder forsøkt å hente inn effektivitetsgevinster, men ledelsens grep vil ikke gi utslag før i 2. halvdel av 2010. Store deler av underskuddet skyldes betydelige kostnader i forbindelse med oppbygging av ny avdeling og få disse innlemmet i interne rutiner mv.

Det har i 2009 medgått kr 1 mill i utgifter til forskning (FoU) og utvikling, deler av FoU virksomheten er finansiert med offentlige tilskudd. Utgiftene er kostnadsført løpende, da kravene til balanseføring ikke anses å være tilfredsstillende. Utgiftene er medgått til FoU på flere områder innen landbruket. Det forskes både på nye produkter og metoder for å videreutvikle og sikre landbruksnæringen. FoU har et langsiktig perspektiv, og ventes ikke å resultere i vesentlige endringer i bedriftens omsetning, men er mer ment å komme medlemmene til gode.

Det er i løpet av året vært investert noe i overkant av kr 100 000 i forbindelse med nye kontorer og utstyr til konsulentavdelingen. Investeringene er finansiert direkte over driften

Bedriftens likviditetsbeholdning var kr. 3,9 mill per 31.12.09 mot kr. 5,9 mill året før. Bedriftens evne til egenfinansiering av investeringer og drift er svært god.

Bedriftens kortsiktig gjeld utgjorde pr. 31.12.2009 79% av samlet gjeld og egenkapital, svake-re enn fjorårets 73 %. Denne økningen skyldes til dels økt antall ansatte og svake resultater. Bedriftens finansielle stilling er god, og kan pr. 31.12.2009 nedbetale kortsiktig gjeld ved hjelp av sine mest likvide midler.

Totalkapitalen var ved utgangen av året kr. 8,7 mill, sammenlignet med kr. 8 mill året før. Egenkapitalandelen pr. 31.12.2009 var 21 %, sammenlignet med 27 % pr. 31.12.2008.

Arbeidsmiljø og personale:

Sykefraværet i laget var på totalt ca. 6% i 2009 mot 7% i 2008, som utgjorde ca. 7% av total arbeidstid i bedriften. Bedriften vil arbeide videre med å redusere antall sykedager, og har satt i gang tiltak i form av treningstilbud, tilbud om fysioterapi og plan for rullering av arbeidsoppgaver mellom ansatte.

Det er ingen registrerte yrkesskader i år.

Styret oppfatter arbeidsmiljøet for å være godt, og det iverksettes løpende tiltak for forbedringer.

Årsberetningen 2009 for Landbruk Nord BA

Samarbeidet med de ansattes organisasjoner har vært konstruktivt og bidratt positivt til driften.

Likestilling

Bedriften har som mål å være en arbeidsplass der det råder full likestilling mellom kvinner og menn. Bedriften har i sin policy innarbeidet forholdet rundt likestilling som tar sikte på at det ikke forekommer forskjellsbehandling grunnet kjønn i saker som for eksempel lønn, avansement og rekruttering. Bedriften har tradisjonelt rekruttert fra miljøer hvor antall kvinner og menn er jevnt representert.

Av bedriftens 617 ansatte er 287 kvinner. Styrets leder er mann, men andelen kvinner i ledende stillinger er høy. Det er totalt 110 årsverk og flesteparten av de ansatte er deltidsansatte, sesongarbeidere og helgearbeidere. Av de deltidsansatte er 350 menn og 330 kvinner.

Arbeidstidsordninger i bedriften følger av de ulike stillinger og er uavhengig av kjønn.

Miljørapport

Bedriften forurensrer ikke det ytre miljø i vesentlig grad utover det som er normalt for selskaper som leier ut ansatte.

Årsresultat og disponeringer:

Styret foreslår følgende dekning av årsunderskuddet på kr 165 099.-. Underskuddet blir dekket av bedriftens egenkapital.

Storsteinnes, den 12. mars 2010

 Widar Skogan Styrets leder	 Alf Arild Sandvoll Nestleder	 Agnete Kristoffersen Styremedlem
 Svanhild Sandnes Varamedlem	 Odd Erik Hansen Styremedlem	 Unni Furumo Daglig leder

Til generalforsamlingen i
Landbruk Nord BA

REVISJONSBERETNING FOR 2009

Vi har revidert årsregnskapet for **Landbruk Nord BA** for regnskapsåret 2009, som viser et underskudd på kr 165 099. Vi har også revidert opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet om forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av dekning av underskuddet. Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse og noteopplysninger. Regnskapslovens regler er anvendt ved utarbeidelsen av regnskapet. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av lagets styre og daglig leder. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Vi har utført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder revisjonsstandarder vedtatt av Den norske Revisorforening. Revisjonsstandardene krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimater, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk, omfatter revisjon også en gjennomgåelse av lagets formuesforvaltning og regnskaps- og intern kontrollsystemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Vi mener at

- årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av lagets økonomiske stilling 31. desember 2009 og av resultatet i regnskapsåret i overensstemmelse med god regnskapsskikk i Norge
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge
- opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og om forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til dekning av underskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Bergen 12. mars 2010
Pareto Revisjon AS

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Freddie Morgan Fredriksen".

Freddie Morgan Fredriksen
statsautorisert revisor

ETTER- OG VIDEREUTDANNING I LANDBRUKET

Årlig arrangerer fagsentret i samarbeid med TINE, Nortura, Landbruk Nord m.fl. ca 40 kurs med ei varighet mellom 12 og 40 timer. Disse kursene arrangeres rundt om i hele fylket.

Ta kontakt med

Troms Landbruksfaglige senter

Avdeling Senja videregående skole, Gibostad

Gisundveien 9, 9372 Gibostad

Telefon 77 85 28 29 / 90 74 76 36

Avdeling Rå videregående skole,

Kirkevn. 1, 9475 Borkenes

Telefon 77 78 94 30 / 92 69 32 96

www.fagsenter.no

Etter- og videreutdanning i landbruket

Husk: Opplæring er ei investering i din gårdsdrift.

Kursavgiften er fradrags berettiget i regnskapet.

- Kompetanse i fokus -

BYGGMANN
Nysted
- for deg som ønsker kvalitet
Byggeplaner?
Byggestenen med solid erfaring
Vi tegner og prosjekterer bygg, produksjon av veggelementer til garasje, hytter, hus, midskaps hus, lager og driftsbygning i landbruket.
9250 Storsteinnes
tlf. 77 72 35 00
fax. 77 72 35 01
www.byggmann.no

Budsjett 2010

<u>INNTEKT</u>	<u>Beløp</u>	<u>DRIFTSKOSTNAD</u>	<u>Beløp</u>
Salgsinntekt	-1 306 000,00	Lønn ansatte	24 560 000,00
Arbeidsklær	-5 000,00	Lønn ansatte v/sykdom	200 000,00
Klauvskjæring	-250 000,00	Feriepenger	2 947 200,00
Salg Lønnstjenester	-23 000 000,00	Forsikringer i arb.forh.	88 000,00
Grovförråd	-725 500,00	Gruppelivsforsikring	66 359,00
Grønnsaksråd	-20 000,00	Ulykkesforsikring	20 000,00
Bærråd	-1 500,00	Yrkesskedeforsikring	230 000,00
Potetråd	-20 000,00	Arbeidsgiveravgift	1 230 000,00
Annonseinntekter	-45 000,00	Arbeidsg.avg. Av feriep.	148 700,00
Salg beredskap	-1 496 300,00	Refusjon sykepenger	-40 000,00
Salgsinntekt avg.fritt	-100 000,00	Refusjon arb.timer ansatt	-10 000,00
Rammetilskudd	-2 650 000,00	Kantinekostnader/kaffe	10 000,00
Rammetilskudd	-200 000,00	LO/NHO-ordningene	120 000,00
Kursinntekter, egne kurs	-100 000,00	LO/NHO (AFP)	194 500,00
Kursinntekt, BSF	-30 000,00	Pensjonsforsikring OTP	110 000,00
Administasjonstilskudd	-260 000,00	Pensjonsforsikring ytelse	420 000,00
Tilskudd landbruksvikar	-1 496 300,00	Annen personalkostnad	<u>9 000,00</u>
Annen støtte kommuner	-250 000,00	Sum	<u>30 303 759,00</u>
Prosjektilskudd	-1 230 000,00	leie lokale	60 000,00
Serviceavgift	-420 000,00	Leie lolaler avg.pl.	428 600,00
Kontortjenester	-30 000,00	Felleskostnad Eiendom	36 000,00
Konsulenthonorar	-64 500,00	Lys og varme	45 000,00
Annen inntekt	-20 000,00	Renhold	9 000,00
Fagdager/markdager	<u>-55 000,00</u>	Div.kostnader lokale	4 500,00
Sum	<u>-33 775 100,00</u>	Leie kontormaskiner/Kopi	60 000,00
Klauvskjæring	200 000,00	Leasing, Møller bil	116 520,00
Frakt/toll og spedisjon	50 000,00	Annen leiekostnad	1 400,00
Kjøp av arbeidstøy	5 500,00	Spesialverktøy	1 000,00
Kjøp av tjenester fritt	3 000,00	Inventar	20 000,00
Fagdager-markdager	20 000,00	Datautstyr	50 000,00
Rådgiv.kostn ,Analycen	25 000,00	Programvare,årlig velikeh.	134 000,00
Kursutgifter egne kurs	20 000,00	Annen driftsmateriale	9 000,00
Kursutgifter BSF	20 000,00	Arbeidsklær og utstyr	8 000,00
Prosjekt-kostnader	<u>30 000,00</u>	Reperasjoner og vedlikeh.	20 000,00
Sum	<u>373 500,00</u>	Revisjon	105 000,00
		Annen fremmed tjeneste	3 000,00
		Kontorrekvesita	30 000,00
		Trykksak	110 000,00

Budsjett 2010

PERSONALKOST.	Beløp
Aviser, tidsskrifter, bøker ol	22 000,00
Møte, kurs, kontoransatte	125 000,00
Telefon	85 000,00
Datakommunikasjon	6 000,00
Porto	50 000,00
Statoilkort leasingbiler	25 000,00
Vedlikehold transportmidler	4 500,00
Forsikringer transportmidl	33 000,00
Bilgodtgjørelse, oppg.pl.	422 000,00
Refusjon reisekostnader	-32 000,00
Reisekostn. ikke oppg.pl.	210 000,00
Annonser	62 000,00
Kontingent, fradr.beret.	230 000,00
Styremøter	3 000,00
Årsmøte	6 000,00
Bank- og kortgebyr	6 000,00
Annen kostnad-purregebyr	1 500,00
Tap på fordringer	10 000,00
Sum	<u>2 520 020,00</u>
	<u>-577 821,00</u>
Renteinntekt, bankinnskudd	-100 000,00
Renteinntekt, kundefordr	<u>-100 000,00</u>
	<u>-200 000,00</u>
Rentekostnad, annet	5 000,00
Rentekostnad, kunde/lev	<u>50 000,00</u>
	<u>55 000,00</u>
	-145 000,00
	-722 821,00

Arbeidsplan 2010

Markedsplan

Det skal i løpet av jan/febr. Være ferdig utarbeidet markedsplan for Landbruk Nord som helhet, pluss alle kontoransatte. Denne er et meget nyttig arbeidsverktøy for å sikre at vi bruker ressursene rasjonelt og riktig. Et klart kommunikasjonsbudskap skal inn i planen og man skal ha en bevisstgjøring for hvordan vi skal nå våre mål.

Bonden, kunden, medlemmene

Vi skal ta initiativ og delta på landbrukskafeer. Bruke oss selv aktivt i markedsføring. Informasjonsmøteserier, hvor man danner møtested for bonden og samarbeider med kommunene.

Grovfôrrådgivning

Det skal satses ekstra på grovfôr, hvor man bl.a. skal ha forsøksfelter, markdager med pløyingsinstruksjon og rett bruk og innstilling av mineralgjødselspredere. Dette må også sees i sammenheng med gjødslingsplanlegging og jordprøvetaking - god rådgivning og veiledning.

Landbruksmessa og Landbruksdagene

Styret vil ha fokus på disse temaene, og utarbeide noen arbeidsprosesser for hvordan man ser for seg en organisering av disse.

Arbeidsplan 2010

Næringsutvikling på gården (NUG)

NUG tar deg fra idè til gjennomføring, fra utarbeidelse av forretningsplan som omfatter markedsvurderinger, etableringsøkonomi, finansiering og prosjektorganisering til ferdig prosjektsøknad. NUG er et utviklingsprogram for bønder som ønsker endring av driften, for eksempel:

- Utvide eksisterende produksjon.
- Endre eksisterende produksjon, for eksempel omlegging til økologisk produksjon, samdrift etc.
- Nye samarbeidsformer og foretaksorganisering.
- Ny næringsvirksomhet: f.eks utmarksnæring, gårdsbarnehage, hesteoppdrett, gårdsbutikk, besøksgård, energiproduksjon etc.

Byggeteknisk planlegging

- Ny plan- og bygningslov trer i kraft: foretakene som driver med planlegging må ha sentral godkjenning, det arbeides med å få godkjenning.
- Nytt datategnesystem: ArtiCad, ansatte skal på kurs i bruk av programvaren.
- Byggeledelse: økt etterspørsel etter denne kompetansen i LN.
- Prosjekt: ang. byggeledelse: det er viktig å lage et prosjekt på dette og involvere Norsk landbruksrådgivning (NLR) sentralt. Avstandsutfordringer, spesielt i Finnmark. Kan dette gjøres i forhold til dataoverføringer med kamerabruk etc.

Markedsføring:

- Ha et større fokus på markedsføring i alt vi gjør.

Rekruttering/arbeidskraft:

- Opplæringsprogram for utenlandsk arbeidskraft– lønn under opplæring — hvem betaler?
- Beredskapsordning.
- Vikartjenester – skal Landbruk Nord skaffe arbeidskraft til andre bedrifter? Hvilken form skal man gå inn på? Dette ønskes avklart i løpet av 2010.

Norsk Landbruksrådgiving har alle landets 55 rådgivingsenheter som medlemmer. Disse representerer nå ca. 26.500 aktive bønder.

Norsk Landbruksrådgiving har til formål:

- Å ivareta de lokale rådgivingsenhetenes interesser i organisasjonsmessige og økonomiske spørsmål, for derigjennom å fremme lokal forskning og rådgiving i landbruket.
- Å arrangere kurs og etterutdanning for rådgiverne.

Norsk Landbruksrådgiving ledes av et valgt styre med representanter fra hele landet. Sekretariatet ligger på Ås.

De viktigste arbeidsoppgavene for styret og sekretariatet, er:

- Arrangere årsmøte, kursuke og faglige tilbud
- Føre forhandlinger om felles lønnsbestemmelser for ansatte i de lokale rådgivingsenhetene
- Ha kontakt med forskning, sentraladministrasjon og sentrale landbruksorganisasjoner
- Arbeide for utvikling av rasjonelt forsøksutstyr
- Forbedre økonomiske rammevilkår for rådgivingsenhetenes arbeid gjennom opplysningsarbeid overfor avtalepartene ved Jordbruksoppgjøret
- Yte service av ulike slag overfor rådgivingsenhetene
- Spre informasjon til rådgivingsenhetene gjennom web, e-post og «Rådgivernytt»

Styret i Norsk Landbruksrådgiving pr. 01.01.2009:

Arne Magnus Aasen, Tingvoll (leder)

Trond Ivar Qvale, Nes

Inger Grethe Hansen, Sortland

Anne Berit Verpe, Fister

Erik Belbo, Snåsa

Ragnhild Borchsenius, Meldal

Norske Landbrukstenester (NLT) vart starta i 1991. Det er ein sjølvfinansiert medlemsorganisasjon for avløysarlag og landbrukstenester i Noreg. NLT si hovudoppgåve er å arbeida for at medlemslaga skal kunne tilby bøndene tenester av høg kvalitet. Først og fremst for å dekkje behovet for kvalifisert arbeidskraft.

NLT-arbeider for:

Betere samarbeid og felles målsetting i landbruket.
Betere trivsel og tryggleik for den enkelte bonde, og for arbeidstakarane.
Større effektivitet og opplæring.
Betere ressursutnytting, både fagleg og økonomisk.
Produktutvikling/informasjon.

Kva gjer vi:

Samrbeidar med faglaga, staten og andre i landbruket for å oppretthalde og forbetre velferdsordningane for bonden.
Sørge for at kvart enkelt medlemslag er godt rusta i kvardagen. Dette gjer vi ved å hjelpe dei innom:
Økonomi - rekneskap og lønn, personalhandsaming, IKT, bedriftsleiing, reglar og forskrifter, fusjonering og samarbeid med andre.
Forhandlar fram gode forsikringsordningar for medlemslaga.
Tilbyr ein god OTP-ordning for bøndene og ansatte.
Tilbyr kurs og haustsamlingar for tilsatte og tillitsvalte i medlemslaga.

Organisasjonen hadde i 2009 115 medlemslag.

Målsetting:

Redusera kostnadane for den enkelte bonde gjennom auka samarbeid.
Arbeida for betere og enklare velferdsordningar.
Meir profesjonelle medlemslag, som gjer ein best mogleg jobb for den enkelte bonde.
Større krav til resultat av arbeidet. Det skapar tryggleik og trivsel i næringa.

Styret:

Styret består av 5 personar, valt av årsmøtet.
Inntil eit styremedlem kan vera dagleg leiar, resten tillitsvalte.
Styreleiar er på val kvart år.
Styremedlemmene elles er på val kvart andre år.
1. varamedlem møter fast på alle styremøter.

Administrasjon:

Administrasjonen ligg i Kvinnherad Kommune, og har 4 tilsette med til saman 3 årsverk.

Norske
Landbrukstenester

Postboks 21
5486 Rosendal
Telefon: 53 48 22 80
Telefaks: 53 48 22 81
E-post: post@n-lt.no
www.landbrukstenester.no

**LANDBRUK NORD VIL RETTEN EN STOR TAKK TIL
ALLE ANNONSØRER, SPONSORER OG
SAMARBEIDSPARTNERE I 2009!**

